

SES GÖNÜLLÜLERİ ADIYAMAN DEPREM RAPORU 6 -13 MAYIS 2023

İzmir ve Elazığ Şube/Temsilciliklerimizden giden gönüllüler ile TTB üyesi gönüllülerden oluşan ekiplerimiz Adıyaman SES Şube ve Tabip Odası yönetici ve aktivistlerinin 6-13 Mayıs 2023 tarihleri arasında yaptıkları çalışmalara ilişkin hazırladıkları rapor aşağıdaki gibidir.

Bu raporda 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş ili Pazarcık merkezli 7,7 ve Elbistan merkezli 7,6 büyüklüğünde meydana gelen iki depremin sonucunda çok fazla can kaybına ve yıkıma yol açtığı öngörülen Adıyaman ve ilçelerinde yapılan saha çalışmasının gözlemsel sonuçları sunulmuştur.

Günlük 2-3 ekip halinde çadırkent, konteyner kentler, ilçeler, okullar hastaneler, cemevi ve köy ziyaretleri ile depremzedeler, sağlık çalışanları, yerel yetkilileri ile temasta bulunuldu. Bu ziyaretler esnasında KESK İzmir Kadın Meclisi'nin hazırladığı kitler dağıtıldı. TTB'nin hazırladığı hijyen paketi sağlık çalışanlarına ulaştırıldı. Çadırkent, konteyner kentlerde yaşamın henüz tam olarak kurulamadığı, giden ve gelenlerden oluşan günlük bir hareketliliğin olduğu, özellikle Suriyeli sığınmacı ve mültecilerin yoğun olduğu mekanlarda bazı sürtüşmelerin yaşandığı ama çözüldüğü koordinatörler tarafından iletildi.

Narlıkuyu Konteyner kentte "afet feminist dayanışma" adı altında bir grup kadın yaptıkları kadın çalışmalarını aktardılar. Yine aynı mekanda okul çadırı, çocuk oyun alanları düzenlenmişti. Tuvaletlerin çadırlara uzak olmasının gece kullanımında sorun yaşandığı belirtildi.

Açık olan okul ziyaretlerinde çocuklar için hazırlanan okul malzemeleri dağıtıldı, öğretmenleri ile sohbet edildi.

Şehrin büyük oranda hasar gördüğü hemen fark ediliyor, ağır hasarlı ve yıkılan, can kayıplarının olduğu binaların enkazları kaldırıldığından, yol kenarlarında ve mahalle aralarında boş alanların yanında, henüz enkazları kaldırılmayan ağır hasarlı boş binalar gecenin karanlığında hayaletler gibi görünmektedir. Hafif hasarlı ve önce ağır hasarlı raporu verildikten sonra hafif hasarlı raporu verilen binalara, devam eden depremler nedeniyle hala girilmemekte. Yerli halkın önemli bir kısmı şehri terk ederek başka şehirlere ya da köylere gitmişler. Hasarlı evlerini

korumak isteyenler ve yardımlardan faydalanmak isteyenler ve sağlıkçılar gibi çalışmak zorunda olanlar çadırlar ya da konteynerlerde yaşamaktalar.

şehrin her yayına dağılmış vaziyette çadırkent ve konteyner öbeklerin yanında evlerin önünde bahçelerde yol kenarlarında değişik tip ve boyutta çadır ve konteynerler var.

Kaldırılan enkazların şehrin hemen yakınında bir dere yatağına dökülmesiyle bir dağ oluşmuş vaziyette. Bu alanda çalışan personelin maske kullanmadığı görüldü ve maske dağıtıldı. Her türlü atığı içeren bu moloz yığınlarının toprak ve su kirliliğine yol açması kaçınılmaz. Uzun dönemde farklı bir sağlık sorunu olarak karşımıza çıkması muhtemel.

Köy ziyaretlerinde büyük yıkımla karşılaşıldı. Özellikle Baylan köyünde (Kürt ve alevi köyü) 100 yıllık toprak evlerde büyük hasar ve can kaybı (30'u çocuk olmak üzere 105 can kaybı) vardı. Bu köyde çocuklarda üst solunum yolu enfeksiyonu yaygındı, yine çocuklarda mide bulantısı ve karın ağrısı şikayetleri vardı. Beslenme alışkanlıklarının değişmesine bağlanabilir. Uzun dönemde psikosozyal destek ihtiyacı olduğu görülmektedir.

Köylerde enkaz kaldırma çalışmaları henüz tamamlanmamıştı, çok fazla ve hava kirliliği vardı. Köylerin içinden geçen ve dar ve bozuk yollarda rastlanan harfiyat kamyonlarının özellikle çocuklar ve diğer insanlar için tehlike oluşturmaktaydı.

Sağlıkçılarının durumu; Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi ile afiliye olan Adıyaman Araştırma ve Eğitim Hastanesi (EAH) çalışır durumdaydı. Ağır hasarlı olması nedeniyle boşaltılan kadın doğum hastanesi EAH'ne taşınmıştı. Görüşülen pediatri asistanları eğitimlerinin yetersizliğinden bahsettiler, karşı tarafın kabul etmesi durumunda 2 aylık rotasyonlarla eğitimlerini tamamlamaya çalıştıklarını belirttiler.

Merkez ve ilçelerde ASM'ler çalışır durumdaydı. Hemşirelik haftası nedeniyle sağlık çalışanlarını ayırımsız ziyaret ettik, geçmiş olsun dilekelerimizi iletip sorunlarını paylaştık ve depremde yitirdiklerimiz için EAH önünde anma ve basın açıklaması gerçekteştirdik.

Adıyaman'a 30 km mesafedeki Kahta ilçesi ve devlet hastanesi depremden fazla zarar görmemiş, depremin ilk gününden itibaren çalışmış, sağlık çalışanları da yoğun bir şekilde şehrin hasta yükünü göğüslediklerini ifade etmektedirler. Görevlendirme ile gelen sağlık personelinin ise verimli olmadığını, yine kendilerinin çok çalışmak durumunda olduklarını söylediler.

İl genelinde Sağlık personelinin esnek çalıştığı, diğer zamanlarda il dışına veya köylere gönderdikleri yakınlarının yanında kaldıklarını, barınma sorununun hala çözümediğini sık sık dile getirilmekteydi ve bir hazirandan itibaren normal çalışma düzenine geçilmesinin planlandığında barınma sorununun nasıl çözüleceği belli değildi.

Sağlık personeli dışındaki memurlara, özellikle öğretmenlere tayin isteme verildiği ancak tayin isteyenlerin bile gittikleri şehirlerde yüksek ev kiralari nedeniyle geri döndüğü ya da geri dönmeyi düşündükleri görüldü.

Ziyaretlerimiz esnasında hasta çocuk ve erişkin muayeneleri yapıldı, çocuklarda üst sonum yolu enfeksiyonu ve erişkinlerde akut gastroenterit vakaları vardı. Kalabalık yaşam, su sıkıntısı ve hijyen koşullarının kötü olması nedeniyle uyuz vakaları vardı. Çadır ve konteyner kentlerde üreme sağlığı ile ilgili hiçbir çalışma yoktu, talep üzerine elde bulunan kısıtlı sayıdaki doğum kontrol hapı (OKS) dağıtıldı.

Sonuçlar:

SES ve TTB ekibi ile birlikte sağlık çalışanlarının durumunu görmek, sorunlarını dinlemek, dayanışmak çok kıymetliydi,

Hemşirelik haftası nedeniyle sağlık çalışanlarını ziyaret edilmesi bizlere ve onlara iyi geldi,

Başta sağlık personeli olmak üzere barınma sorunu çözülememiştir.

Özellikle çocukların kendi beslenme alışkanlıklarına dönülmesi ve psikososyal destek sağlanması önemli

Havaların ısınması ile çadır ve konteyner kentlerde yaşam daha da zorlaşacaktır.

İzmir BB'nin kurduğu aşevi gibi gönüllü yardım kuruluşları çekilmektedirler, beslenme sorunu kapıda görünmekte. **22.05.2023**